

Szegedi Ítéltábla

Bf.I.35/2021/23.

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Szegeden, 2021. június 2. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt vádlott1 és társai ellen indult büntetőügyben a Szolnoki Törvényszék 2020. július 23. napján meghozott 16.B.1319/2017/152. számú ítéletét *megváltoztatja* a következők szerint:

vádlott1 I. rendű vádlott esetében

a gazdálkodás rendjét sértő bűncselekményt csődbűncselekmény büntettének [Btk. 404. § (1) bekezdés c) pont, (2) bekezdés b) pont] minősíti.

A költségvetést károsító bűncselekmény jogszabályi alapja a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. *fordulat*, c) pont, (5) bekezdés b) pont 2. *fordulat*.

vádlott2 II. rendű vádlottat

az 1978. évi IV. törvény 290. § (1) bekezdés d) pont, (3) bekezdése szerint minősülő bűnsegédként elkövetett csődbűncselekmény büntette miatt emelt vád alól tekinti felmentettnek.

vádlott3 III. rendű vádlott esetében

a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseket mellőzi és a III. rendű vádlottat *megrovásban részesíti*.

A polgári jogi igényt érdemben elbíráló és az eljárási illeték megfizetésére kötelező rendelkezéseket mellőzi.

A jogi személy¹, a jogi személy², az jogi személy³ és a jogi személy⁴ – mint a jogi személy⁵ jogutódja – polgári igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasítja.

vádlott¹ I. rendű vádlottat 4.202.699,- (négymillió-kettőszázkettőezer-hatszázkilencvenkilenc) forint, az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére kötelezi, amelyből 528.400,- (ötszázhuszonnyolcezer-négyszáz) forint erejéig egyetemlegesen kötelezett vádlott³ III. rendű vádlottal.

vádlott³ III. rendű vádlottat 20.000,- (húszezer) forint, az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére kötelezi.

Megállapítja, hogy az elsőfokú eljárásban további 1.657.103,- (egymillió-hatszázötvenhétézer-százhárom) forint bűnügyi költség merült fel, amelyet az állam visel.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Megállapítja, hogy vádlott¹ I. rendű vádlott útlevelének száma: 121939229.

A másodfokú eljárásban felmerült 156.795,- (egyszázötvenhatezer-hétszázkilencvenöt) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság

[2] vádlott¹ I. rendű vádlott bűnösségét költségvetési csalás büntetében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) és c) pontja, (5) bekezdés b) pont], csődbűncselekmény büntetében [Btk. 404. § (2) bekezdés b) pont 2. fordulat, (1) bekezdés b) pont 2. fordulat], 2 rendbeli tartozás

fedezetének elvonása büntettségében [Btk. 405. § (2) bekezdés, (1) bekezdés, (3) bekezdés], tartozás fedezetének elvonása büntettségében [Btk. 405. § (2) bekezdés, (1) bekezdés], 2 rendbeli csalás büntettségében [Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bc) alpont, (6) bekezdés b) pont], hamis magánokirat felhasználásának vétségében [Btk. 345. §], sikkasztás büntettségében [Btk. 372. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bc) alpont, (5) bekezdés b) pont], 2 rendbeli csalás büntettségében [Btk. 373. § (1) bekezdés, (6) bekezdés a) pont] és folytatólagosan elkövetett csalás büntettségében [Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bc) alpont, (6) bekezdés b) pont] állapította meg.

[3] Ezért halmazati büntetésül 4 év 2 hónap szabadságvesztésre és 5 év gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra ítélte azzal, hogy a szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani, amelyből az I. rendű vádlott a kiszabott büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Az elsőfokú bíróság rendelkezett az I. rendű vádlott által előzetes fogvatartásban és házi őrizetben töltött idő beszámításáról is.

[4] vádlott2 II. rendű vádlottat az ellene bűnsegédként elkövetett csődbűncselekmény büntette [Btk. 404. § (2) bekezdés b) pont, (1) bekezdés b) pont] miatt emelt vád alól felmentette.

[5] vádlott3 III. rendű vádlott bűnösségét bűnsegédként elkövetett csalás büntettségében [Btk. 373. § (1) bekezdés, (6) bekezdés a) pont] állapította meg.

[6] Ezért a III. rendű vádlottat 1 év, végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésre ítélte azzal, hogy annak végrehajtási fokozata börtön, amelyből a III. rendű vádlott a büntetés végrehajtásának elrendelése esetén a kiszabott büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

[7] Az elsőfokú bíróság kötelezte vádlott1 I. rendű vádlottat, hogy az ítélet jogerőre emelkedésétől számított harminc napon belül fizessen meg:

[8] a jogi személy1 magánfél részére 9.820.800,- forintot, valamint ezen összeg után 2008. február 5. napjától a kifizetésig az érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot, továbbá az állam részére 900.000,- forint eljárási illetéket;

[9] a jogi személy2 részére 124.648.879,- forintot és az államnak 900.000,- forint eljárási illetéket;

[10] az jogi személy3 magánfél részére 397.168.862,- forintot, valamint ezen összeg után 2009. május 29. napjától a kifizetésig az érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot, továbbá az állam részére 900.000,- forint eljárási illetéket;

[11] a jogi személy5 magánfél részére 185.015.889,- forintot, valamint 154.427.299,- forint tőkeösszeg után 2009. augusztus 7. napjától és 30.588.590,- forint tőkeösszeg után 2009. szeptember 30. napjától a kifizetésig az érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot, továbbá az állam részére 1.500.000,- forint eljárási illetéket.

[12] A jogi személy1, a jogi személy2 és az jogi személy3 magánfél ezt meghaladó polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasította.

[13] Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről és az előzetes eljárás során értékesített repceből befolyt 71.620.000,- forintról.

[14] vádlott1 I. rendű vádlottat 2.746.847,- forint, az I. rendű és vádlott3 III. rendű vádlottat egyetemlegesen 1.475.852,- forint bűnügyi költség megfizetésére kötelezte. Az állam terhén maradó bűnügyi költség összegét 2.988.895,- forintban állapította meg.

[15] Az elsőfokú ítélettel szemben fellebbezést jelentett be:

[16] Az ügyészség vádlott1 I. rendű vádlott terhére súlyosításért, a kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamának lényeges súlyosítása, vádlott2 II. rendű vádlott terhére, felmentése miatt, részbeni megalapozatlanság okán, a bűnösség megállapítása és büntetés kiszabása, vádlott3 III. rendű vádlott terhére súlyosításért, a kiszabott szabadságvesztés, valamint a próbaidő tartamának lényeges súlyosítása;

[17] vádlott1 I. rendű vádlott és védője külön-külön, de egyezően elsődlegesen felmentés, másodlagosan eltérő jogi minősítés, harmadlagosan enyhítés;

[18] vádlott3 III. rendű vádlott elsődlegesen felmentés és a bűnügyi költségre kötelezés mellőzése, másodlagosan a jogi minősítés megváltoztatása, a cselekmény bűnpártolás vétségeként történő minősítése, enyhébb büntetés kiszabása és előzetes mentesítés érdekében.

[19] A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.343/2014/70. számú átiratában – és a fellebbezési nyilvános ülésen jelenlévő ügyész a perbeszédében – az ügyészség fellebbezését valamennyi vádlott vonatkozásában annak indokaival egyezően fenntartotta.

[20] Az ügyészség relatív eljárási szabálysértésként észrevételezte, hogy az elsőfokú bíróság a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (Be.) 561. § (3) bekezdés f) pontján alapuló törvényi kötelezettsége ellenére nem indokolta meg az ítéletében vádlott1 I. rendű vádlott védője által előterjesztett, új igazságügyi könyvszakértő kirendelésére irányuló indítvány elutasítását.

[21] Az ügyészség álláspontja szerint relatív eljárási szabályt sértett az elsőfokú bíróság azzal is, hogy a védelem által felkért magánszakértő véleményének ismertetését követően a magánszakértő megidézésére irányuló védői indítvány ellenére a tárgyalást nem napolta el, és a szakértőt nem idézte a következő tárgyalásra [Be. 530. § (2) bekezdés b) pont].

[22] Az ügyészség szerint ezek az eljárási szabálysértések azonban az ügy érdemi felülbírálatára nem hatottak ki.

[23] Az ügyészség nem osztotta a vádlottak és a védők azon álláspontját, mely szerint szakértőtől igazságügyi könyvszakértő korábbi szakvéleményei bizonyítékként nem használhatók fel, mert a szakértő utóbb, a megismételt eljárásban bejelentette az elfoglaltságát és a törvényszék erre figyelemmel a további eljárásból kizárta.

[24] Az ügyészség álláspontja szerint az elsőfokú ítélet tényállásának I/C. és II/B. pontja hiányos, a II/A. pontja pedig részben felderítetlen, ellentétes az ügyiratok tartalmával, illetve helytelen ténybeli következtetésen alapul [Be. 592. § (2) bekezdés a), b), c) és d) pont].

[25] A részbeni megalapozatlanság kiküszöbölésére indítványozta, hogy az ítéletábra az elsőfokú ítélet tényállását a Be. 593. § (1) bekezdés a) és c) pontja szerint eljárva az ügyiratok tartalma és helyes ténybeli következtetés alapján az átiratában részletesen kifejtettek szerint egészítse ki.

[26] Az ügyészség indítványt tett a büntetés kiszabási körülmények kiegészítésére is.

[27] Az általa kifejtettekre figyelemmel indítványozta, hogy a másodfokú bíróság

[28] vádlott2 II. rendű vádlottat mondja ki bűnösnek bűnsegédként elkövetett csődbűncselekmény büntetében [Btk. 404. § (2) bekezdés b) pont, (1) bekezdés c) pont],

[29] vádlott1 I. rendű vádlott csődbűncselekmény büntetéként értékelt cselekményét csődbűncselekmény büntetének [Btk. 404. § (2) bekezdés b) pont, (1) bekezdés c) pont], a hamis magánokirat felhasználásának vétségét 3 rendbelinek [Btk. 345. §] minősítse,

[30] vádlott1 I. rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát súlyosítsa,

[31] vádlott2 II. rendű vádlottat ítélje szabadságvesztésre, a szabadságvesztést börtönben rendelje végrehajtani, melynek végrehajtását próbaidőre függessze fel, rendelkezzen arról, hogy a II. rendű vádlott a szabadságvesztés esetleges végrehajtása esetén a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nappal feltételes szabadságra bocsátható,

[32] vádlott3 III. rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát és a próbaidő tartamát súlyosítsa,

[33] a jogi személy5 (jogi személy5 rövidített neve) magánfél részére megítélt polgári jogi igényt a jogi személy4nak, az jogi személy5 rövidített neve jogutódjának tekintse megítéltnek,

[34] egyebekben a Be. 605. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.

[35] vádlott1 I. rendű vádlott, az I. rendű vádlott védője, valamint vádlott3 III. rendű vádlott védője a bejelentett fellebbezéseket írásban részletesen indokolták, vádlott2 II. rendű vádlott védője a fellebbviteli főügyészség átiratára észrevételt tett.

[36] vádlott1 I. rendű vádlott védője a fellebbezési nyilvános ülésen a fellebbezését annak indokaival egyezően fenntartotta. Kiemelte, hogy álláspontjuk szerint szakértő1 igazságügyi könyvszakértő korábbi szakvéleményei a szakértő által bejelentett elfogultsági nyilatkozatra és az elsőfokú bíróság szakértőt kizáró végzésére tekintettel bizonyítékként nem használhatók fel. Iratellenesnek tartották az elsőfokú bíróság azon megállapítását, hogy szakértő1 szakértő által előadottakkal szakértő2 magánszakértő kizárólag a fizetőképтелenség időpontját illetően nem értett egyet. A védelem szerint kizárólag azon tényben volt egyetértés a két szakértő között, hogy az I. rendű vádlott cégvezetése a számviteli szabályoknak nem felelt meg.

[37] szakértő1 szakvéleményeinek kirekesztésével azonban az elsőfokú ítélet oly mértékig megalapozatlanná válna, hogy annak kiküszöbölésére a másodfokú eljárásban nem nyílhatna lehetőség. Ugyanakkor egy újabb hatályon kívül helyezés a büntetőeljárás további elhúzódását eredményezné. Ezért a védő azt indítványozta, hogy a másodfokú bíróság szakértő1 szakértői véleményeit rekesse ki a bizonyítékok közül, helyette az általuk felkért szakértő2 magánszakértő véleményét értékelje bizonyítékként, és erre figyelemmel vádlott1 I. rendű vádlottat mentse fel a terhére rótt bűncselekmények vádjá alól.

[38] Az enyhítésre irányuló fellebbezés körében a védő indítványozta nyomatékos enyhítő körülményként figyelembe venni az időmúlást, az eljárás elhúzódását, továbbá azt, hogy vádlott1 I. rendű vádlott hosszú ideig állt kényszerintézkedés hatálya alatt.

[39] A védő a polgári jogi igények érvényesítésének egyéb törvényes útra utasítására is indítványt tett.

[40] vádlott2 II. rendű vádlott védője észrevételeit az írásban benyújtottal egyezően adta elő. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság indokoltan jelölt ki új igazságügyi ingatlanforgalmi szakértőt, aki az elsőfokú bíróság előtt meggyőző érvekkel és indokokkal támasztotta alá azt, hogy vádlott1 I. és vádlott2 II. rendű vádlott közötti csereszerződésben feltüntetett ingatlanok között nem volt feltűnő értékkülönbség. A védői álláspont szerint a II. rendű vádlott bűnössége azért sem állapítható meg, mert a szerződés megkötésekor csak azt tudta, hogy az ingatlanok egyenlő értékűek. Az jogi személy6 működésében azonban nem vett részt, így – amennyiben az jogi személy6 a csereszerződés megkötésekor fizetéseképtelen volt – úgy arról sem lehetett tudomása. Az I. rendű vádlott védőjével egyező okokból szakértő1 szakvéleményeinek kirekesztését, egyúttal szakértő2 magánszakértő véleményének elfogadását indítványozta. E szakértői vélemény szerint az jogi személy6 fizetéseképtelensége 2009. év elejére valószínűsíthető. A csereszerződést a felek ezt megelőzően kötötték, így a cselekményük nem valósított meg tényállásszerű magatartást.

[41] Mindezekre figyelemmel elsődlegesen az elsőfokú ítélet helybenhagyását, másodlagosan pénzbüntetés kiszabását, harmadlagosan – felfüggesztett szabadságvesztés kiszabása esetén – a II. rendű vádlott előzetes mentesítését indítványozta.

[42] vádlott3 III. rendű vádlott védője is fenntartotta az írásban benyújtott fellebbezés indokolását. Álláspontja szerint a tényállás IX. – helyesen VIII. – pontja vonatkozásában vádlott1 I. rendű vádlott büntetőjogi felelőssége sem állapítható meg, mert a szerződés megkötésekor teljesítőkészsége és -képessége maradéktalanul fennállt. Alapbűncselekmény nélkül a bűnsegédi magatartás, mint járulékos cselekmény, nem róható a III. rendű vádlott terhére.

[43] Iratellenesnek tekintette az elsőfokú ítélet tényállását abban, hogy a bíróság a lakatlevágás időpontjaként 2008. év nyarát állapította meg. Ezt ugyanis a kihallgatott tanúk, tanú1, tanú2 és tanú3 cáfolták. Ez utóbbi két tanú szerint a lakatpántok cseréje 2009. év nyarán történt.

[44] Az ügyészség súlyosításra irányuló fellebbezésével szemben a védő nagyobb nyomatékka kért a III. rendű vádlott javára értékelni a terhelten kívüli okból bekövetkezett időmúlást, az életkorát, a büntetlen előéletet. Álláspontja szerint a büntetés kiszabása során azt is figyelembe kell venni, hogy a III. rendű vádlott a cselekmény elkövetésekor munkavállalóként járt el, az I. rendű vádlottal szemben alá-fölé rendeltségi viszonyban volt, nyilvánvalóan féltette a munkakörét, hiszen a cselekményre a 2008-2009-es világgazdasági válság idején került sor. Utalt rá, hogy a III. rendű vádlott 13 és fél éve áll büntetőeljárás alatt. Ezért végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés esetén a III. rendű vádlott előzetes mentesítését kérte.

[45] vádlott1 I. rendű vádlott – fenntartva a fellebbezése indokolásában írtakat – továbbra is határozottan elutasította azt, hogy bűncselekményt követett el. Személyi körülményeire nyilatkozva előadta, hogy élettársától, vádlott2 II. rendű vádlottól az eljárás során különvált, a gyermekeivel azonban tartja a kapcsolatot, csakúgy mint 85-86 éves szüleivel, akik lakóhely neve élnek. Hivatkozott arra is, hogy a büntetőeljárás elhúzódása nem neki felróható okból következett be.

[46] Az ítéltábla vádlott1 I. rendű vádlott esetében a csődbűncselekmény eltérő minősítésére irányuló ügyészségi indítványt, valamint vádlott3 III. rendű vádlott esetében a büntetés és a bűnügyi költség összegének enyhítésére irányuló fellebbezést ítélte alaposnak. Az ügyészség által mindhárom vádlott terhére bejelentett fellebbezést, valamint vádlott1 I. rendű vádlott vonatkozásában a közbizalom elleni bűncselekmény 3 rendbelinek minősítésére irányuló indítványt, továbbá vádlott1 I. rendű, vádlott3 III. rendű vádlottak vonatkozásában a felmentésre, a bűncselekmény eltérő minősítésére, vádlott1 I. rendű vádlott esetében a büntetés enyhítésére irányuló fellebbezéseket a másodfokú bíróság nem találta alaposnak.

[47] A bejelentett fellebbezések irányára tekintettel a másodfokú bíróság a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése szerint eljárva a fellebbezéssel sérelmezett ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírált. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a megismételt eljárást a perrendi szabályoknak megfelelően folytatta le, amelynek során figyelemmel volt a megismételt eljárásra vonatkozó rendelkezésekre is.

[48] Az új szakértő kirendelésére, illetve a szakértő idézésére vonatkozó ügyészségi állásponttal kapcsolatban az ítéltábla a következőket állapította meg:

[49] Az elsőfokú bíróság az ítélet [224]-[235] bekezdéséig terjedően részletesen megindokolta, hogy a védői indítványokkal szemben mely okokból fogadta el szakértő1 igazságügyi könyvszakértőnek a nyomozás során, illetve az alapeljárásban előterjesztett szakvéleményeit bizonyítékként. A törvényszék okfejtésével az ítéltábla mindenben egyetértett.

[50] Azt – egyetértve a fellebbviteli főügyészség álláspontjával – a következőkkel egészítette ki:

[51] Az a körülmény, hogy a szakértő utóbb az elfogultságát bejelentette és ezért az elsőfokú bíróság a további eljárásból kizárta, így a tárgyaláson a szakértő nem volt meghallgatható, a szakvélemény bizonyítékkénti felhasználhatóságát nem zárta ki. A szakértő a kirendelésekor, illetve az alapeljárásban a tárgyaláson történt meghallgatásakor úgy nyilatkozott, hogy az ügyben nem elfogult. Ezt az elfogultsági nyilatkozatában is megerősítette (megismételt eljárás 39. sorszámú irata), melyben előadta, hogy elfogultsága csak azt követően alakult ki, hogy a megismételt eljárásban a rendelkezésére bocsátott tárgyalási jegyzőkönyvekből megismerte a védelemnek a szakvéleményével kapcsolatos álláspontját, amelyet személyét és szakmai hozzáértését illetően sértőnek tartott.

[52] A szakértő elfogultsági bejelentése ahhoz hasonló helyzetet idézett elő, mint amikor a szakértő az eljárás alatt elhalálozott vagy a szakértői névjegyzékből törlésre került. Az ezen időpontot megelőzően előterjesztett szakvélemények bizonyító erejét nem érinti az azt megalkotó szakértő további sorsa, esetleges elhunyt vagy a szakértői működéssel való felhagyás (EBH 2013.B.7.).

[53] Abból, hogy az elsőfokú bíróság szakértőtől által előterjesztett szakvéleményeket bizonyítékként elfogadta, nyilvánvalóan következett az, hogy alaptalannak tartotta a védelem új szakértő kirendelésére irányuló indítványát.

[54] Eljárási szabályt sértett azonban a törvényszék azzal, hogy nem tett eleget a Be. 530. § (2) bekezdés b) pontjában írt azon kötelezettségének, mely szerint: ha a szakvélemény lényegének ismertetése vagy felolvasása után az ügyész, a vádlott, a védő vagy a sértett a szakértőhöz kérdést kíván feltenni, a tárgyalást el kell napolni és a szakértőt a kitűzött tárgyalásra meg kell idézni. vádlott1 I. rendű vádlott védője indítványozta az általuk felkért szakértő2 magánszakértő tárgyalási meghallgatását, amit a törvényszék elutasított (megismételt eljárás iratai, 101. jegyzőkönyv). Ez az eljárási szabálysértés azonban az elsőfokú ítélet érdemi felülbírálatát nem érintette, mert az elsőfokú bíróság az ítélet [399] és [400] bekezdésében kellően részletes indokát adta a szakértő megidézésére irányuló indítvány elutasításának.

[55] Megjegyzi az ítéltábla, hogy alaptalan vádlott1 I. rendű vádlott, illetve a védő azon kifogása, hogy az alapeljárásban sem intézhettek kérdést a hatóság által kirendelt igazságügyi könyvszakértőhöz. Az iratok szerint az elsőfokú bíróság az alapeljárásban a szakértőt két tárgyaláson is meghallgatta, ahol főként az I. rendű vádlott, illetőleg védője intézett hozzá kérdéseket (Szolnoki Törvényszék 3.B.863/2012/151. és 181. számú tárgyalási jegyzőkönyvei).

[56] Mindezekből következik, hogy a törvényszék a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok szerint folytatta le, nem történt olyan eljárási szabálysértés, ami az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indokolná.

[57] A szükséges körben lefolytatott bizonyítás eredményeként a törvényszék túlnyomó részt megalapozott tényállást állapított meg, amit a másodfokú bíróság a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja szerint eljárva, az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma alapján a következőkkel egészített ki, illetőleg helyesbített:

[58] az elsőfokú ítélet [37] bekezdését azzal, hogy vádlott1 I. rendű vádlott a bűncselekmények elkövetésekor vádlott2 II. rendű vádlottal élettársi kapcsolatban élt;

[59] a [38] bekezdésben részletezett ítélettel elbírált bűncselekmény elkövetési ideje 2007. július 11. és 2009. június 12. közötti időszak;

[60] a [39] bekezdés negyedik sorából mellőzi azt a mondatrészt, hogy „értékét meghatározni nem tudja”. Helyette – az elsőfokú ítélet [63] bekezdése alapján – az ítéltábla azt állapította meg, hogy a kiskörei vendégház értéke 166.800.000,- forint. (Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy az ítélet tényállását a vádlott személyi körülményeit illetően is tényekre alapítja a bíróság. A tényállásban nincs helye a vádlott által előadott, szubjektivitást is hordozó nyilatkozatok rögzítésének.)

[61] Az [55] bekezdést kiegészítette azzal, hogy vádlott1 I. rendű vádlott az jogi személy6 ügyvezetőjeként eljárva a *2007. június 15. napján kelt* hitelszerződéssel vett igénybe hitelt a jogi személy7 neve-től.

[62] Az [56] bekezdést azzal egészítette ki, hogy a jogi személy7 a gépeket *2009. októberében* szállította el az jogi személy6-tól.

[63] Az indokolás [252] bekezdését, mely szerint vádlott1 I. rendű vádlott az I/A., I/B. és I/C. tényállásban írtak szerint összesen 236.752.889,- forint vagyoni hátrányt okozott, a tényállás [60] bekezdése után utalta.

[64] A [67] bekezdést kiegészítette azzal, hogy az jogi személy6-vel szembeni felszámolási eljárás 2010. április 22-i kezdőnappal indult meg.

[65] A tényállás [87] bekezdését követően az indokolás [285] bekezdéséből ide utalta azt, hogy a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 1.G.40.062/2011/11. számú ítéletével 230.635.446,- forint tőkeösszeg és egyéb költség megfizetésére kötelezte az jogi személy6-t a jogi személy2 részére.

[66] A tényállás [108] bekezdését követően ide utalta az indokolás [442] bekezdésében írtakból azt, hogy a Debreceni Törvényszék 5.G.40.175/2012/28. számú ítéletével – ami a Debreceni Ítéltábla Gf.IV.30.138/2013/4. számú ítéletével 2013. április 9. napján emelkedett jogerőre - vádlott1 I. rendű alperest és az jogi személy8 felszámolóját önállóan és egyetemlegesen 84.574.586,- forint tőkeösszeg megfizetésére kötelezte.

[67] Az ítélet [104], [154], [158], [295] bekezdését helyesbítette akként, hogy vádlott3 az ügy III. rendű vádlottja (az elsőfokú bíróság II. rendű vádlottként jelölte meg).

[68] Mellőzte a történeti tényállásból azokat a kifejezéseket, amelyek az ott részletezett bűncselekmények törvényi tényállásának szövegével egyeznek meg. Az ítélet történeti tényállásában a vádlott által kifejtett magatartást kell részletezni és az ítélet indokolásában kell számot adni arról, hogy ez a vádlotti cselekvőség megfelel-e valamely, a Btk. Különös Részében írt bűncselekmény elkövetési magatartásának. Így az ítéltábla mellőzte a következő mondatrészeket:

[69] A [70] bekezdésből „és ezzel a hitelezők kielégítését részben megghiúsította”,

[70] a [85] bekezdésből „az jogi személy6 gazdasági tevékenységéből származó tartozás fedezetéül szolgáló vagyont elvonta és ezzel”,

[71] a [107] bekezdésből a „tévedésbe ejtette” és a „tévedésben tartotta”,

[72] a [113] bekezdéséből „azzal sajátjaként rendelkezve”,

[73] a [123] bekezdésből a „Tekintettel arra, hogy” mondatrészt és a „fenti magatartásával” kezdetű mondatrészt a „megghiúsította” szóig,

[74] a [134], [143], [158], [174] és [186] bekezdésből a „jogtalan haszonszerzés végett tévedésbe ejtette” mondatrészeket és helyette a „megtévesztette” kifejezést alkalmazta.

[75] A [107] bekezdés a mellőzött mondatrészre figyelemmel a következő: vádlott1 I. rendű vádlott az jogi személy6 ügyvezetője 2008. február 5. napján a jogi személy1 neve sértettet a szerződés megkötésekor a termőföld nagysága (így a szerződés biztosítékaul szolgáló, a termőterületeken megtermelhető termés mennyisége) tekintetében a tényleges

területeknél nagyobb hektárokról tájékoztatta, és ugyanígy járt el a 2008. december 2. napján kötött újabb szerződésnél a termőterületek nagyságát tekintve, illetőleg a 2009. július 16. napján kötött szállítási szerződésnél a valóságban meglévő búza mennyiségét illetően is.

[76] Egyebekben az elsőfokú ítélet tényállása hiánytalan, az az előbb írt kiegészítésekkel és helyesbítésekkel irányadó volt a másodfokú felülbírálat során.

[77] vádlott1 I. rendű vádlott és védőjének felmentésre irányuló fellebbezése elsősorban azt sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság bizonyítékként értékelte a nyomozás során kirendelt és az alapeljárásban is eljáró szakértő1 igazságügyi könyvszakértő szakvéleményeit és ítéleti tényállását döntően e szakértői véleményre alapította. Az ítéltábla az előzőekben már rámutatott arra, hogy az elsőfokú bíróság nem sértett eljárási szabályt azzal, hogy a szakértő elfogultsági bejelentését megelőzően előterjesztett szakértői véleményeit bizonyítékként felhasználta.

[78] vádlott1 I. rendű vádlott védekezése és fellebbezésének indokolása szerint szakértő1 igazságügyi könyvszakértő szakvéleményei – elfogadásuk esetén is – nem egyértelműek és önmaguknak is ellentmondó megállapításokat tartalmaznak. E körben hivatkozott arra, hogy a szakértő álláspontja szerint az jogi személy6-nél a bizonylati fegyelem nem volt megfelelő, így a termények mozgatása az egyes raktárak között nem volt pontosan nyomon követhető. Ennek ellenére a szakértő a fizetéseképtelenség időpontját konkrét napban, 2008. szeptember 30-ában határozta meg. Hivatkozott továbbá a 2008-2009-ben bekövetkezett gazdasági válságra, amelynek eredményeként az intervenciós raktározás jelentősen lecsökkent. Ez, valamint a káposztarepce-mag termést ért viharok a kft. bevételeit jelentősen lecsökkentette.

[79] Az elsőfokú bíróság szakértő1 igazságügyi könyvszakértő szakvéleményén kívül a bizonyítás részévé tette vádlott1 I. rendű vádlott védője által felkért szakértő2 szakértő magánszakvéleményét is. A védelem álláspontjával ellentétben a törvényszék iratszerűen állapította meg azt, hogy ez utóbbi szakvélemény csak a fizetéseképtelenség időpontját illetően tért el szakértő1 szakértő véleményétől, egyebekben annak megállapításait elfogadta.

[80] szakértő1 szakértő az alapeljárásban történt tárgyalási meghallgatása során fenntartotta, hogy a bizonylati fegyelem hiányosságai miatt a rendelkezésre álló készleteket illetően voltak ugyan nem egyértelmű adatok, de a 2008. december 31-i leltár olyan részletes és pontos adatokat tartalmazott, amelyekből visszafelé következtetve konkrét és határozott megállapításokat lehetett tenni, illetve ilyen következtetéseket lehetett levonni a korábban meglévő anyagok mennyiségére.

[81] Az elsőfokú bíróság ítéleti tényállását azonban nem kizárólag szakértő1 szakértői véleményeire, hanem egyéb bizonyítékokra is alapította.

[82] Az egyes tényállási pontokhoz kapcsolódóan részletesen rámutatott arra, hogy azt mely tanúk vallomására is figyelemmel állapította meg.

[83] Ugyanígy járt el vádlott3 III. rendű vádlott esetében is, akinek a cselekvőségét a tényállás VIII. pontja tartalmazza. vádlott3 III. rendű vádlott felmentésére irányuló fellebbezés szerint a III. rendű vádlott büntetőjogi felelőssége bűnsegédként elkövetett csalás büntetéseben nem állapítható meg, mert az elkövetés időpontjában a tettesi alapcselekmény elkövetőjének, azaz vádlott1 I. rendű vádlottnak a büntetőjogi felelőssége sem bizonyított. Álláspontjuk szerint a szerződés megkötésekor az I. rendű vádlott teljesítési készsége és teljesítési képessége fennállt.

[84] A bűncselekmény eltérő minősítését, azaz bűnsegédként elkövetett csalás büntetése helyett bűnpártolás vétségének megállapítását arra alapították, hogy a lakatpántok cseréje nem 2008. nyarán, hanem 2009. nyarán, azaz a hitelszerződés megkötését követően történt. Az elsőfokú bíróság e körben bizonyítékként értékelte tanú2, tanú3, tanú4, tanú1

tanúk, illetve III. rendű vádlott vallomását és ez utóbbi két vallomás alapján levont következtetéssel állapította meg azt, hogy a lakatpántok levágására a hitelszerződést megelőzően került sor.

[85] Megjegyzi az ítéltábla, hogy erre nyilvánvalóan azért volt szükség, hogy a sértettet, az jogi személy³-t vádlott¹ I. rendű vádlott meggyőzze arról, hogy a hitelfelvételnek megfelelő fedezete van.

[86] Az elsőfokú bíróság ítéleti tényállását a bizonyítékok mérlegelésével állapította meg. Megalapozott tényállás esetén a másodfokú eljárásban nincs törvényi lehetőség a bizonyítékok eltérő mérlegelésére, ezért azt ezt támadó, felmentésre, illetve a bűncselekmény eltérő minősítésére irányuló fellebbezések eredményre nem vezethettek.

[87] Az ítéltábla alaptalannak találta vádlott² II. rendű vádlott terhére bejelentett ügyészégi fellebbezést. Nem értett egyet azzal az állásponttal, miszerint a II/A. tényállási pont részben felderítetlen, ellentétes az ügyiratok tartalmával, illetve helytelen ténybeli következtetésen alapul. Ezt az ügyészség arra alapította, hogy az elsőfokú bíróság nem vonta mérlegelési körébe a törökszentmiklósi ingatlan forgalmi értékét növelő, az jogi személy⁶ által finanszírozott költségeket és ezért tévesen következtetett arra, hogy a csereingatlanok értéke között nincs olyan jelentős eltérés, amely feltűnő értékaránytalanságot eredményezett. Az pedig iratellenes megállapítás, hogy vádlott² II. rendű vádlott nem volt tisztában az jogi személy⁶ gazdasági helyzetével.

[88] A megismételt eljárásban a tárgyaláson meghallgatott szakértő³ ingatlanforgalmi szakértő nyilatkozatából kiderült, hogy a szakértő az ingatlanok forgalmi értékének megállapításakor több olyan lényeges körülményt nem vett figyelembe, amelyek jelentősen befolyásolták az ingatlanok értékét (itt jegyzi meg az ítéltábla, hogy a szakértő a tárgyaláson *nyilatkozott*, nem pedig vallomást tett, mint ahogy erre a törvényszék az ítélet [257] bekezdésében helytelenül utalt).

[89] A törvényszék a korábbi szakértői vélemény ezen hiányosságaira figyelemmel helyesen járt el, amikor új ingatlanforgalmi szakértőt rendelt ki (akinek a neve szakértő⁴, ezt ugyanis az elsőfokú ítélet [260]-[271] bekezdései nem tartalmazzák). Az elsőfokú bíróság részletes és meggyőző indokát adta annak, hogy miért az újonnan kirendelt ingatlanforgalmi szakértő megállapításait fogadta el, az előbb hivatkozott bekezdésekben kifejtett álláspontját az ítéltábla mindenben osztotta.

[90] szakértő⁴ ingatlanforgalmi szakértő szakvéleménye alapján megállapítható, hogy a csereingatlanok értéke között nincs feltűnő értékaránytalanság.

[91] vádlott² II. rendű vádlott tudattartalmára levont következtetést támadó ügyészégi fellebbezés valójában a bizonyítékok mérlegelését támadta. A fellebbezés a II. rendű vádlott esetében megállapított tudati tényekkel nem értett egyet. Ez megalapozott tényállás esetén, csakúgy, mint a felmentésre irányuló fellebbezések esetében, eredménnyel nem támadható.

[92] Az elsőfokú bíróság vádlott¹ I. rendű és vádlott² II. rendű vádlott egybehangzó vallomása alapján – tekintettel arra is, hogy ezt megcáfoló bizonyíték nem állt rendelkezésre – helyesen állapította meg vádlott² II. rendű vádlott esetében tudati tényként azt, hogy nem látta át az jogi személy⁶ működését (elsőfokú ítélet [254] bekezdés).

[93] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg azt is, hogy a csereüzlet kapcsán sem vádlott¹ I., sem vádlott² II. rendű vádlott bűncselekményt nem követtek el (elsőfokú ítélet [272] bekezdés).

[94] Helyesen járt el akkor is, amikor a tényállás II/A. pontjában részletezett cselekményt vádlott¹ I. rendű vádlott esetében kirekesztette a terhére megállapított

csődbűncselekmény köréből, illetve a kizárólag e bűncselekménnyel érintett vádlott2 II. rendű vádlottat pedig felmentette e vád alól.

[95] Az ítélet [402] bekezdése azonban ellentmondott az elsőfokú ítélet [272] bekezdésének, mert a felmentés jogcímeként a Be. 566. § (1) bekezdés c) pontjára, azaz a bizonyíték hiányában történt felmentésre hivatkozott.

[96] A felmentő rendelkezésre figyelemmel tévedett az elsőfokú bíróság akkor is, amikor vádlott2 II. rendű vádlottat az elbíráláskor hatályos 2012. évi C. törvény (Btk.) szerint minősülő csődbűncselekmény vádja alól mentette fel. Felmentés esetén nem értelmezhető az elkövetéskori és az elbíráláskori Btk. egybevetése, ilyen esetben a Btk. időbeli hatályára vonatkozó 2. §-a alapján a vádlottat az elkövetés idején hatályban volt büntető törvény szerint minősülő bűncselekmény vádja alól kell felmenteni.

[97] Ezért az ítéltábla vádlott2 II. rendű vádlottat az 1978. évi IV. törvény (régí Btk.) 290. § (1) bekezdés d) pont, (3) bekezdése szerint minősülő – a régi Btk. 20. § (3) bekezdése alapján – bűnsegédként elkövetett csődbűncselekmény büntette miatt emelt vád alól tekintette felmentettnek a Be. 566. § (1) bekezdés a) pontja alapján, azaz arra tekintettel, hogy a II. rendű vádlott által elkövetett cselekmény nem bűncselekmény.

[98] A megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen következtetett vádlott1 I. rendű és vádlott3 III. rendű vádlott bűnösségére.

[99] Az elsőfokú bíróság az elkövetéskor és az elbíráláskor hatályos Btk. rendelkezéseinek egybevetése során helyesen állapította meg, hogy vádlott1 I. rendű és vádlott3 III. rendű vádlott esetében az elbíráláskor hatályos anyagi jogszabályok alkalmazása a kedvezőbb.

[100] E körben lefolytatott vizsgálata során helyesen tért ki a keretdiszpozíciót kitöltő jogszabályok vizsgálatára is, ami azonban kiegészítésre és helyesbítésre szorult. vádlott1 I. rendű vádlott esetében az irányadónak tekintett elkövetési időpont 2010. február 16. (tényállás VI. pontja). Ezért annak van jelentősége, hogy vádlott1 I. rendű vádlott a tényállás I. pontjában részletezett cselekvőségével a 2008. január 1. napjától hatályos, az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény rendelkezéseit sértette meg (az elsőfokú ítélet [421] bekezdése az ezt megelőzően hatályban volt áfa törvényre hivatkozott). Emellett az I. rendű vádlott cselekménye az adózás rendjéről szóló, az elkövetéskor hatályban volt 2003. évi XCII. törvény (Art.) rendelkezéseit is megsértette, melyeket az elbíráláskor hatályos 2017. évi CL. törvény (új Art.) is tartalmaz.

[101] Osztotta az ítéltábla a fellebbviteli főügyészség indítványát abban, hogy vádlott1 I. rendű vádlott a tényállás II/B. pontjában részletezett magatartásával a Btk. 404. § (1) bekezdés c) pont, (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő csődbűncselekmény büntetét követte el, ezért a gazdálkodás rendjét sértő bűncselekményt ekként minősítette.

[102] Észlelte a másodfokú bíróság, hogy a költségvetést károsító bűncselekmény jogszabályi megjelölése nem felelt meg a 61. BK. vélemény 3/a. pontjában írtaknak. Eszerint: az elkövetési magatartás azonos büntetési tétellel fenyegetett alakzataira a fordulat megjelölésével kell utalni. Ezért az ítéltábla a költségvetést károsító bűncselekmény jogszabályi alapját a fordulatok megjelölésével kiegészítette: Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. *fordulat*, c) pont, (5) bekezdés b) pont 2. *fordulat*.

[103] Nem értett egyet az ítéltábla a főügyészség azon álláspontjával, miszerint vádlott1 I. rendű vádlott a tényállás IV. pontjában részletezett közbizalom elleni bűncselekménye 3 rendbeli hamis magánokirat felhasználása vétségének minősül.

[104] Az irányadó tényállás szerint vádlott1 I. rendű vádlott a 2008. február 5. napján megkötött szerződésben vállalt fizetési kötelezettségének 2008. november 15. napjáig részben

eleget tett. Így a tényállás [88]-[92] bekezdéseiben részletezett magatartása során fizetőképességét és -készségét illetően a sértettet (jogi személy1) nem tévesztette meg.

[105] A 2008. december 2-i szerződés (elsőfokú ítélet [93] bekezdés), majd a 2009. július 27-i nyilatkozat aláírásakor már az volt a célja, hogy a sértett bizalmát továbbra is fenntartsa, holott ekkor a szerződésben vállalt feltételeknek már nem felelt meg (elsőfokú ítélet [101] bekezdés).

[106] Az irányadó tényállás szerint tehát az okiratokat vádlott1 I. rendű vádlott ugyanazon jogviszony keretében használta fel. Ezért a hamis tartamú okiratok felhasználását az elsőfokú bíróság helyesen minősítette (egy rendbeli) hamis magánokirat felhasználása vétségének.

[107] A büntetés kiszabásánál irányadó körülmények kiegészítésre és helyesbítésre szorultak. Richard

[108] vádlott neve1 I. rendű vádlott esetében az ítéltábla mellőzte enyhítő körülményként értékelni büntetlen előéletét. A bűncselekmények elkövetésekor hatályos, a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény 23. § (1) bekezdése szerint nem lehet gazdasági társaság vezető tisztségviselője az, akit bűncselekmény elkövetése miatt jogerősen szabadságvesztés büntetésre ítélték, amíg a büntetett előlethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesült. E rendelkezésből adódóan a gazdasági társaság vezető tisztségviselői feladatának ellátása büntetlen előlethez volt kötve.

[109] Az ítéltábla vádlott1 I. rendű és vádlott3 III. rendű vádlott esetében további enyhítő körülményként értékelte azt, hogy a vádlottak – nekik fel nem róható okból – hosszú ideje állnak büntetőeljárás hatálya alatt [2/2017. (II.10.) AB határozat].

[110] vádlott1 I. rendű vádlott esetében további enyhítő körülmény, hogy az elhúzódo büntetőeljárás során hosszú ideig kényszerintézkedés (előzetes fogvatartás, házi őrizet) alatt állt (56. BKv. III/10.).

[111] Osztva a fellebbviteli főügyészség álláspontját, az ítéltábla vádlott1 I. rendű vádlott terhére további súlyosító körülményként értékelte, hogy a csalás büntettét (tényállás IX/A-B. pontja) folytatólágosan, míg a 2 rendbeli csalás büntettét (tényállás VII. és VIII. pontja) értékelt cselekményét üzletszerűen követte el. Ez utóbbi két bűncselekmény a Btk. 373. § (1) bekezdés, (6) bekezdés a) pontja szerint minősül, melyhez a törvény súlyosabb büntetéssel járó minősítő körülményeket már nem fűz, de figyelemmel a vádlott által elkövetett további vagyron elleni bűncselekményekre, ezeknél a bűncselekményeknél is nyilvánvalóan megállapítható az üzletszerű elkövetés.

[112] Az így kiegészített és helyesbített büntetés kiszabásánál irányadó körülményekre tekintettel az ítéltábla alaptalannak tartotta vádlott1 I. rendű és vádlott3 III. rendű vádlott terhére bejelentett ügyészségi fellebbezést, de vádlott1 I. rendű vádlott vonatkozásában az enyhítést célzó fellebbezéseket is.

[113] vádlott1 I. rendű vádlott viszonylag rövid idő alatt, döntően a 2008-2009. év folyamán, a bűncselekmények többszörös halmazatát követte el. Ezek között hat bűncselekmény büntetési tétele öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés.

[114] A Btk. 80. § (2) bekezdése alapján a büntetési tétel középértéke vádlott1 I. rendű vádlott esetében tíz év, vádlott3 III. rendű vádlott esetében hét év hat hónap szabadságvesztés.

[115] Az elsőfokú bíróság vádlott1 I. rendű vádlott esetében a vádlott javára lényegesen eltért és az úgynevezett enyhítő szakasz alkalmazásával a törvényi minimumnál (öt év) 4 év 2 hónap szabadságvesztést szabott ki vele szemben.

[116] A kirívóan hosszú büntetőeljárásra és az időmúlásra figyelemmel – melyek egyike sem róható fel sem vádlott1 I. rendű, sem vádlott3 III. rendű vádlottnak – az ítéltábla álláspontja szerint nem indokolt a szabadságvesztés tartamának lényeges súlyosítása.

[117] vádlott1 I. rendű vádlott esetében azonban a számba vett súlyosító körülményekre figyelemmel a büntetés tartamának lényeges enyhítése sem indokolt. Ez esetben ugyanis a büntetés súlytalanná válna, alkalmatlan lenne a Btk. 79. §-a szerinti büntetési célokra.

[118] vádlott3 III. rendű vádlott esetében nem hagyható figyelmen kívül, hogy a III. rendű vádlott vádlott1 I. rendű vádlott alkalmazásában állt, egy olyan gazdasági válsághelyzetben, amikor a munkahelye megőrzése, megtartása érdekében a munkavállaló gyakorlatilag kiszolgáltatott helyzetbe került. Az ítélet belső arányosságára, a III. rendű vádlott konkrét cselekvőségére és a számba vett enyhítő körülmények túlsúlyára, nyomatkára figyelemmel az ítéltábla álláspontja az volt, hogy a III. rendű vádlott cselekménye az elbíráláskor már olyan csekély fokban veszélyes a társadalomra, hogy az e törvény szerint alkalmazható legkisebb büntetés kiszabása vagy más intézkedés alkalmazása szükségtelen.

[119] Ezért a másodfokú bíróság vádlott3 III. rendű vádlott esetében a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseket mellőzte és a III. rendű vádlottat a Btk. 64. § (1) bekezdése alapján megrovásban részesítette.

[120] A megrovással a bíróság helytelenítését fejezi ki a jogellenes cselekmény miatt és felszólítja az elkövetőt, hogy a jövőben tartózkodjon bűncselekmény elkövetésétől [Btk. 64. § (2) bekezdés].

[121] Az elsőfokú bíróság helyesen döntött, amikor vádlott1 I. rendű vádlottat 5 évre eltiltotta a gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól. E körben nem hivatkozott a Btk. 54. § a) pontjára, ezért azt a másodfokú bíróság pótolta. Mellőzte azonban a Btk. 562. § (1) bekezdés b) pontjára hivatkozást, mert ilyen rendelkezést a Btk. nem tartalmaz (elsőfokú ítélet [428] bekezdés).

[122] A másodfokú bíróság a polgári jogi igényt érdemben elbíráló és az eljárási illeték megfizetésére kötelező rendelkezéseket mellőzte és a jogi személy1, a jogi személy2, az jogi személy3 és a jogi személy4 – mint a jogi személy5 jogutódja – polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasította.

[123] Ennek oka, hogy a tényállás kiegészítéséből megállapítható, hogy a jogi személy1 és a jogi személy2 által polgári jogi igényként előterjesztett összeg megfizetésére polgári peres eljárás során a bíróság már kötelezte vádlott1 I. rendű vádlottat.

[124] Emellett a Be. 560. § (4) bekezdése akként rendelkezik, hogy a polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra kell utasítani akkor is, ha az (1) bekezdésben meghatározott okok a polgári jogi igénynek csak valamely részét érintik.

[125] Tekintettel arra, hogy a jogi személy1 és a jogi személy2 magánfél kártérítési igényét a polgári bíróság már elbírálta, az jogi személy3 magánfél polgári jogi igényének egy része vitatott, az ítéltábla az előbb hivatkozott rendelkezés alapján e magánfelek polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasította.

[126] A jogi személy5 jogutódja a jogi személy4 (jogi személy4 rövidített neve), amelyik a jogelőd által előterjesztett polgári jogi igényt 185.015.889,- forintra és annak kamataira fenntartotta. Ez az összeg a tényállás I/C. pontjában vagyoni hátránnyként jelenik meg, amit vádlott1 I. rendű vádlott a költségvetésnek okozott, és amely cselekménye az elbíráláskori Btk.-t alkalmazva, a tényállás I/A. és B. pontjával együtt költségvetési csalás büntetnének minősül.

[127] A 4/2015. Büntető Jogegységi határozat szerint a Nemzeti Adó- és Vámhivatal a büntetőeljárás során a hatáskörébe tartozó kötelező befizetésekkel vagy költségvetési támogatással kapcsolatban elkövetett bűncselekménnyel okozott kár megtérítése érdekében magánfélként polgári jogi igényt nem érvényesíthet.

[128] Tekintettel arra, hogy a 185.015.889,- forint is a költségvetés része, az ítéltábla a jogi személy⁴ rövidített neve polgári jogi igényének érvényesítését a Be. 560. § (1) bekezdés c) pontja alapján egyéb törvényes útra utasította.

[129] Az ítéltábla részben alaposnak tartotta vádlott³ III. rendű vádlott fellebbezését a bűnügyi költség kötelezést támadó részében is.

[130] A rendelkezésre álló iratok szerint vádlott³ III. rendű vádlottat önállóan 20.000,- forint bűnügyi költség terheli, amit a vádlott a Be. 574. § (1) és (2) bekezdése alapján köteles megfizetni (költségjegyzék 31. tételszám).

[131] Emellett a költségjegyzék 48. és 60. tételszáma alatt bejegyzett szakértői vélemény díja és a tanú útiköltsége egyetemlegesen terheli vádlott¹ I. rendű vádlottal.

[132] Az ítéltábla ennek megfelelően helyesbítette vádlott¹ I. rendű vádlottat terhelő bűnügyi költség összegét, valamint megállapította ezen összesen belül az egyetemleges kötelezettség összegét [Be. 574. § (1) és (4) bekezdése].

[133] Az elsőfokú ítélet kihirdetését követően további bűnügyi költség merült fel az elsőfokú ítélet fordításával, amit a Be. 576. § (1) bekezdés a) pontja alapján az állam visel.

[134] A kifejtettekből következik, hogy az ítéltábla a bejelentett fellebbezéseket csak részben ítélte alaposnak, az elsőfokú ítéletet hivatalból felülbírálv a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, egyebekben a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[135] A másodfokú bíróság a Be. 604. § (3) bekezdés c) pontja alapján megállapította vádlott¹ I. rendű vádlott útlevelének számát.

[136] A másodfokú eljárásban a tolmácsolással és a fordítással kapcsolatosan felmerült bűnügyi költséget a Be. 576. § (1) bekezdés a) pontja alapján az állam viseli.

[137] Az ítélet ellen a Be. 615. § (1) és (2) bekezdése alapján fellebbezésnek nincs helye.

Szeged, 2021. június 2.

Dr. Benedek Tibor sk.
a tanács elnöke

Dr. Cserháti Ágota sk.
előadó bírós

Sefta Márta dr. sk.
bíró

A Szegedi Ítéltábla Bf.I.35/2021/23. számú ítélete és a Szolnoki Törvényszék 16.B.1319/2017/152. számú ítéletének jelen ítélettel meg nem változtatott része a mai napon jogerős.

Szeged, 2021. június 2.

Dr. Benedek Tibor sk.
a tanács elnöke